

"Şeriat'a istinad etmiş olan sultan-ı hürriyet, yüksek sada ile sizin gibi mâzinin en derin derelerinde gafil ve müteferrik bir kavme: 'Cehalet ve fakra hücum için fen ve san'at ve silah başına, ileri arş!' emrini veriyor." İzah eder misiniz?

"Hem de 'hürriyet' denilen, Sübhan ve Ağrı dağları gibi istikbâlin cibal-i şahikasının tepesinde ayağa kalkmış ve esaret-i nefis altına girmeyi yasak etmiş ve gayra tecavüzü tecviz etmeyerek Şeriat'a istinad etmiş olan sultan-ı hürriyet, yüksek sada ile sizin gibi mâzinin en derin derelerinde gafil ve müteferrik bir kavme: 'Cehalet ve fakra hücum için fen ve san'at ve silah başına, ileri arş!' emrini veriyor."(1)

Üstad Hazretleri burada şeriata uygun hürriyetin tanımını ve insanlığa olan kazandırdıklarını özetliyor.

Hürriyet, insanın nefse olan bağımlılığından ve köleliğinden kurtulup sadece ve sadece Allah'a kul olmasıdır.

Hürriyet, başkalarının hakkına tecavüz etmemek ve diğer canlıların hukukuna riayet etmektir.

Hürriyet, şeriat hukukuna dayanmak ve keyfilikten uzak durmaktır.

Hürriyet, cehalet ve fakirlik düşmanına karşı fen ve sanat silahı ile hücum etmektir.

"Silah başına arş" ifadesi, son cümlede izah ettiğimiz anlamdadır. Bir cümleyi bağlamına uygun anlamak gerekir. Paragrafın akışına bakıldığında, bu cümlenin ne anlama geldiği aşıkardır.

(1) bk. *Asar-ı Bediyye, Divan-ı Harb-i Örfi, s. 445.*